

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Câteva observațiuni la propunerile dlui ministru Madgearu. — Educația tinerimei de azi. — O punere la punct. — Conferința agricolă din Varșovia. — Șoselele naționale. — Câteva cuvinte și despre petrol. — *Cronica*: Orele de cassa la banca „Albina” Sibiu. Congresul regional al contabililor și funcționarilor cooperatori din Ardeal. Plata impozitelor cu efecte de stat. Numere indice.

Câteva observațiuni la propunerile dlui ministru Madgearu.

Criza agrară, — căpătând un caracter mondial, — în mod firesc trebuia să preocupe și cărmuirea țării noastre eminentemente agrară, cu atât mai vârtos, că azi se află la cârmă partidul național-fărănesc.

Nu putem lăuda îndeajuns sforțările, pe cari le face guvernul actual pentru a îndrepta stările moștenite, și n' deosebi să apreciem îndeajuns nizuințele, ce le depune pentru înviorarea vieții noastre economice, atât de atrofiate.

Felul sincer, cum ne arată dl ministru Madgearu, cari sunt cauzele principale ale crizei noastre, — căci fiecare țară, care a luat parte în războiu, își are criza ei economică specifică, — demonstrează neîndoios, că Dsa cunoaște adânc viața reală economică, și nu se ascunde după degete, ca și predecesorii Dsale, cari pentru a „ridica moralul”, — se întreceau în rostirea unor păreri optimiste, — exprimate într'un chip dodonic, — cari aveau însă efect tocmai contrar. Felul cum trece dl Madgearu dela arătarea cauzelor generale, și se oprește la criza agrară, este cam brusc. Ne face a crede, că cauza acestei opriri, este mai mult poli-

tică, decât economică; dl Madgearu a uitat pentru un moment, că e ministrul industriei și al comerțului, — și nu al agriculturii, — și constituindu-se în situația sa de fruntaș conducător al unui partid fărănesc (agrar), — s'a gândit cum s'ar putea înlătura criza, de care suferă masa populației rurale, care formează în primul rând partidul, din care face parte și Dsa.

Dl Madgearu va ști tot așa de bine, că unul dintre mijloacele principale, pentru înlăturarea crizei generale, este aducerea de numerar în țară. Guvernul a făcut tot ce i-a stat în putere, pentru a aduce acest numerar estin, de toți dorit și așteptat — în acel scop a făcut sacrificii, de foarte puțini oameni cunoscute, și cari de mulțori erau extrem de dureroase. Dacă cu toate acestea n'a intrat până azi mai mult numerar, vina principală nu e a Guvernului. Cu toate acestea până nu vine acest numerar, care ar ajuta la deslegarea crizei pe cale naturală, — nu putem aștepta mult bine dela nici o măsură polițială, cu care Guvernul, ar voi să îndrepte stările deplorabile de azi; nici încercările de soluționări în rate a crizei nu pot da rezultatele urmărite. Criza e generală, de ea suferim cu toții. Când vom avea mijloacele de a o înlătura întreagă, atunci ea va dispărea; până atunci orice măsură, are un caracter paliativ. Ar fi experimente de felul lui Moș Arvinte cu antereul.

Pe cât de bruscă ni se pare oprirea dlui Madgearu, la criza agricolă, pe atât de forțate și chiar pripite ni se par soluțiile propuse de Dsa, — despre cari cu toate acestea, — ne grăbim a cunoaște, că sunt cu mult mai temeinice, decât ale dlui ministru Manoilescu. Ne pare bine,

că dl Madgearu vede atât de real de ex. chestia depunerilor, și-și dă seama de efectele catastrofale ale alarmării depozitenților și așa prea surescifați.

Dl Madgearu se ocupă cu chestia dobânzilor, dând importanța cuvenită acestei probleme, — care a devenit o pastă pentru viața noastră economică. Dsa arată, că aceste dobânzi exagerate vor duce pe agricultorul datornic la sapă de lemn, atunci când pământul și munca acestui agricultor nu mai oferă nici măcar rentabilitatea minimală. De aceea voiește să vină în ajutorul acestui cetățean neajutorat, năpăstuit și spoliat. Întrebăm noi, oare, azi, cari ramuri ale producției naționale pot întrebuința rentabil capitalul atât de scump? Industria ori comerțul?

Știm, că populația rurală este mai neajutorată și — mai ales în vechiul regat, — mai expusă la exploatare nemenoasă; mai știm că aceasta populație e „talpa țării“, căci este în majoritatea ei covârșitoare românească, — dar cu toate acestea nu putem fi de acord în principiu, cu propunerile dlui Madgearu. De altceam propunerile de asanarea ei financiară, după părerea noastră sunt numai momentane trecătoare și insuficiente. Cu 5 miliarde Lei nu se poate ajuta agricultura, când o singură recoltă valorează 40—50 miliarde Lei; orice calcul s'ar face. Dar chiar dacă ar fi de-ajuns, se poate închipui, că viața noastră economică, ar trage vre-un folos real unei acțiuni, care se mărginește la ocrotirea unei singure clase sociale?

Aceste observațiuni obiective, nu am voi să fie interpretate, că noi am fi de părerea, că dacă nu se poate face ceva pentru toată lumea, să renunțăm și la ceea ce am putea face pentru o parte din ceea ce se prăbușesc sub greutatea vremurilor de azi. Nu asta dorim, ci deoparte voim să afirmăm, că prin realizarea planului dlui Madgearu s'ar ajuta țărâna să facă datoriile, — cu ceea ce nu e ajutată, — fiindcă la baza crizei agricole, nu stau probleme financiare, ci cele de raționalizare a cultivării pământului; de altă parte voim să mai afirmăm, că orice măsuri se vor lua, fie chiar și numai parțiale, — cu scopul înlăturării, sau măcar a atenuării gravității ei, — să fie luate, avându-se totdeauna în vedere

complexul acestei nenorocite crize, care irosește cele mai valoroase forțe ale producției.

Se vorbește apoi de conversiunea datorilor țărănești, din partea unui institut financiar supravegheat de stat, care ar plăti datoriile țărănilor la băncile creditoare cu obligațiuni garantate de către stat. Deși aceasta conversiune nu e propusă să fie obligatorie (urmările unei obligativități sunt foarte just văzute de dl Madgearu!), totuși posibilitatea unei conversiuni și suspendarea pe un an a executării silite (aceasta ar fi o nenorocire, egală în efecte cu moratoriul general, mai mare decât greșelile, ce le-a conținut Legea nemodificată a concordatului preventiv), — crede dl Madgearu, că ar fi două instrumente de presiune asupra băncilor creditoare, ca să reducă țărănilor procentul dobânzilor, ba chiar să facă ele conversiunea datorilor, ce le-ar avea țărâni pe la diferite bănci, mai mici, concentrându-le într'un singur loc.

Reducerea dobânzilor, în cadrele posibilităților și așa au făcut-o băncile; iar conversiunea din partea statului (resp. a institutului financiar autorizat de el), dacă nu este obligatorie, nici o bancă nu se va învoi să cedeze creanța față de debitorul său țaran, contra obligației al pari, și cu un procent atât de redus. Cel puțin la noi în Ardeal, în deosebi băncile românești, prefer pe debitorul țaran, căci acesta prezintă mai puține riscuri pentru banca creditoare. Acest debitor, dacă chiar nu poate plăti punctual, dar când are parale plătește, și nu încearcă, — ca și debitorul dela oraș, — negustor industriaș, etc., — ca să se folosească de posibilități legale (concordat preventiv, etc.) pentru a scăpa parțial ori integral de obligamentul de plată. Țăranul nu e corupt, de vremurile de azi, el până poate plătește, și nu-și păgubește creditorul. Cum crede dl Madgearu, că băncile vor renunța la un astfel de debitor bun și sigur? De altă parte, dacă s'ar constrânge băncile să primească convertirea, contra unor obligațiuni, fără curs sigur, și aducătoare de venit redus, — ar însemna să sugrume toate micile bănci românești, cari azi plătesc în mediu cam atât la deponenți, ba și mai mult, — cât aduc obligațiunile.

Obligațiunile ar fi garantate de stat, Statul, să facă bine să-și plătească datorile nearanjate, refăcându-și propriul prestigiu de debitor ordonat, căci numai după ce va face acest lucru poate fi bine primită garanția lui.

Finanțarea agriculturii să fie concepută unui institut financiar, care să fie autorizat a emite scrisori fonciare, cu acoperire ipotecară, după normele obișnuite la noi în Ardeal și aiurea în străinătate. Natural, că aici la noi asemenea lucru e mai ușor de înfăptuit, căci avem cărți funduare. De lipsa acestora în vechiul regat, se isbește și dl Madgearu în căutarea modalităților, cum să facă să ajungă țărănul la un credit sigur și ieftin. Ar fi foarte riscat lucru să acoperi obligațiunile emise de stat, cu credite personale, cum voiește să facă dl Madgearu. Acest fapt ar influența nefavorabil cursul, și la obligațiunile, cu acoperire ipotecară; iar din punct de vedere al statului ar însemna să facă niște experiențe triste (memento Cooperativele!!), — și oricât de mari sunt îndatoririle cârmuirii, față de țărănime, — nu ne putem permite luxul de a risipi pentru nimenea nici un ban din Bugetul Statului, care și așa pare, că sugerează vlagă țării — atât de greu îl putem alimenta cu impozitele exagerate, — ce ni-se cer.

Un moment nu e permis să ne gândim la suspendarea executării silite, care ar fi o măsură de compromitere a siguranței creditului. Ori până aceasta siguranță continuă a fi labilă, cum credem, că vom putea atrage capitalul străin. Din cauza atâtor măsuri pripite, — făcute sub presiuni demagogice, sau din interes electoral, siguranța creditului la noi a suferit enorm. Acest lucru e bine cunoscut în străinătate, și poate că și mai real apreciat decât la noi, cari ne-am obișnuit a vedea de 10 ani încoace, la tot pasul, amestecul grosolan al Statului în viața noastră economică în suferință. De aceea străinătatea se teme să-și aducă numărul aici, și de aceea ne cere concesiuni de exploatare și gajarea de venituri, — pentru acoperirea creanțelor ei, și atâtea alte umilințe, — din partea unei țări atât de bogate.

Cu drept cuvânt dl Madgearu constată inferioritatea organizației noastre

bancare. Aceasta inferioritate capătă o expresie și mai drastică după deruta valutară. Cauzele acestei inferiorități este de căutat la noi în Ardeal, în sărăcia noastră, iar în vechiul regat în faptul, că nu i s'a dat importanța economică acestei chestiuni. Acolo s'a crezut, că prin crearea băncilor populare se deservesc nevoile populației rurale; iar de populația urbană, care nici nu era atât de românească, nu s'a mai îngrijit nimenea; aceasta, ca și mai conștie de interesele ei, a fost lăsată să se ajute singură. Și apoi peste acestea toate răul principal e, că și la puținele bănci (societăți anonime) existente în regat, — s'a înscăunat la conducere politica acaparatoare de cât mai multe locuri în consiliile de administrație, pentru partizani. Aceste bănci și-au renegat ființa lor de institute financiare, și au început a „pune mâna pe industrii și pe băncile mici din provincă“, — natural pentru a înfățișa, nu viața economică a țării, ci partidul și a pricopsi pe membrii lui. Totul s'a aservit politicii!! Instituțiunile noastre economice (bănci, industrii, etc.) în loc de a servi viața economică a țării, au devenit redute politice, de unde se amenință și sfidează adversarul; ele sunt pe cale să devină o pacoste, care face imposibilă orice continuitate în politica economică a țării.

Să se nizuiască partidele politice să-și civilizeze luptele, căci nesiguranța politică, — ce o produce acestea, produce pe cea economică, și țara noastră nu va fi în stare de a se reculege și de a reintra în propășirea economică, pe care eu toții o așteptăm și dorim. P.

Educația finerimei de azi.

(Reflexiuni la articolul „Altă criză“).

Am citit cu multă amărăciune cele cuprinse în articolul „Altă criză“, pentru că conțin mult adevăr, și pentru că cu aceea problemă și eu mi-am frământat mult creierul. Dl Iorga spunea, că educația finerimei se face în casa părintească și în școlile primare și secundare, — la universitate se face numai știință; și eu cu nefermărită încredere în înțelepciunea acestui mare român, accept fără nici o rezervă această părere. Dl

lorga, a mai spus cu altă ocazie, și un alt adevăr, că nu vede primejdie în afluența tineretului la universități, ci în lipsa de dragoste a tinerimei noastre pentru munca serioasă.

S'a putut constata, mai ales aici la noi în Ardeal, o goană din partea tineretului pentru cariere funcționărești, după așa zisele cariere de „consum“. Nici pentru cariere industriale, nici pentru cele comerciale, eceasta tinerime nu arată nici un interes.

Natural, că elevul trebuie îndrumat pe cariere practice din partea părinților, învățătorilor și a profesorilor, cari sunt primii descoperitori ai aptitudinilor elevului. Dar când ne dăm seama, că înșiși părinții sunt desorientați; învățătorii prost plătiți și aserviți politicianismului, profesorii tot așa de prost plătiți și cu preocupări politice, de multe-ori prea intensive, — cum vom putea aștepta dela aceștia o îndrumare înțeleaptă a tineretului la alegerea carierelor. Intre profesori avem în plus „cursiști“, și prea mulți oameni fineri, — cari de multe-ori constituie o pacoste.

Intreagă mentalitatea intelectualilor noștri trebuie reformată radical, și'n scopul acesta pare că organizațiile noastre economice au datoria de a iniția un curent stăruiitor până la plictiseală, pentru îndrăgirea carierelor comerciale și industriale, în mod cât se poate mai larg. De ce să livrăm noi țării numai funcționari, rău plătiți, cari ori duc o viață de mucenic, ori sunt o jucărie tristă și extrem de dureroasă în seama corupției demoralizatoare.

Sunt și eu de părerea, ca să propovăduim înaintea generațiilor tinere cultul muncii serioase și temeinice, căci numai prin muncă ne putem pune în valoare aptitudinile noastre morale, intelectuale și fizice, și numai prin muncă ne putem ridica țara la locul de frunte ce i se cuvine. Convins de profundul adevăr, ce stă la baza acestor păreri, trebuie să protestez, contra îndemnurilor ciudate ale dlui Prof. universitar Mândrescu, care îndeamnă tineretul să facă politică, înscriindu-se în partide. Ar însemna să ne balcanizăm.

Să dăm importanța ce i se cuvine problemei educației generației tinere,

căci această tinerime este chemată de a desăvârși ceea ce am înfăptuit noi, și de a păstra patrimoniul sfânt, ce va moșteni dela noi. Suntem datori s'o facem asta pentru cinstirea memoriei înaintașilor noștri, cari au suferit mult pentru realizarea României de azi, pe care trebuie s'o consolidăm și înălțăm, în ochii altor țări și popoare.

Un dascăl pensionar.

O punere la punct.

Ziarul „Ordinea“ din capitală, într'un număr dela finele lui August a. c. a publicat din peana unui anonim, „Un strigăt de alarmă“ cu intenția să dea o lovitură de copită l. P. S. Patriarhului.

S'a afirmat că veniturile mănăstirilor au ajuns pe mâinile cămătarilor și că între măsurile, cari au dus la sărăcirea mănăstirilor ar fi și aceea, că ele au fost obligate să-și verse toate veniturile la banca „Albina“ din Transilvania cu 2% dobândă pe an, ca aceasta apoi să le speculeze cu 25%—30%!

„Ori-ce altă bancă, nu mai puțin solidă, ca banca „Albina“ — scrie istețul și bineorientatul anonim — oferă deponenților între 14—15%. Și apoi continuă:

„Logic și corect este să se frusteze productivitatea unui capital considerabil — în detrimentul mănăstirilor (deci și a existenței pensionarilor lor, muritori de foame) și în avantajul conducătorilor băncii, cu d-nii Mihailu Popovici, baciul Ștefan Ciceo Pop și nu știu care Cristea în cap?“

La aceste aserțiuni pe care ori-ce cunoșcător a împrejurărilor și a oamenilor dela „Albina“, precum și a tradiției și felului de a lucra a acestei bănci, trebuie să cualifice nu numai ridicole, ci deadreptul calomnioase, directorul Sucursalei din București a băncii „Albina“, dl Sofroniu Roșca, a publicat în acelaș ziar, în Nr. 523 dela 4 Septembrie a. c., următoarea punere la punct:

Redacțiunea „Ordinea“ a publicat cele de mai sus cu următoarea observare-rectificare:

„Publicăm întâmpinarea de față cu regretul de a fi fost amestecați în niște afaceri de bancă cari nu ne interesează. Credem că n'a fost la mijloc de cât o eroare și că în nici un caz nu poate fi vorba de banca „Albina“, din Sibiu, a cărei seriozitate e pe deplin recunoscută. Aceasta, cu atât mai mult cu cât mai există și alte bănci cu titlaturi asemănătoare“.

Dacă Redacțiunea „Ordinei“ a știut că există în țară mai multe bănci cu titulatura „Albina“ oare nu era mai bine și de datoria ei, să precizeze despre care „Albina“ este vorba, înainte de a da ospitalitate unor ineptii ca ale anonimului? Evita să se facă și ea ridicolă!

Conferința agricolă din Varșovia.

La 28 August a. e. s'au inaugurat la Varșovia conferința internațională agricolă, în prezența a numeroși delegați a diferitelor țări, a reprezentanților Secretariatului Societății Națiunilor, a reprezentanților diplomatiei a statelor participante și a unui număr însemnat de înalți funcționari din ministerele de agricultură și de externe a Poloniei.

România a fost reprezentată prin dl Madgearu, ministrul Comerțului și Industriei; dl Potârcea, subsecretar de stat la Agricultură; dnii Cesar Popescu, Marian și Manolescu.

După discursul de inaugurare rostit de ministrul de externe al Poloniei dl Zaleski, conferința și-a continuat lucrările sub prezidiul ministrului de agricultură a Poloniei Janta Polezynski.

Conferința a constituit patru secțiuni: pentru examinarea problemei schimburilor de produse agricole; pentru chestiunile veterinare; pentru studiarea problemei colaborării pe terenul internațional (aceasta prezidată de dl ministru Madgearu) și a patra pentru examinarea problemelor financiare.

Intrunită la 30 August a. e., în ședință plenară, Conferința a adoptat, în baza propunerilor prezentate de comisiuni, următoarele rezoluțiuni:

Reorganizarea exportului produselor agricole.

Delegații vor supune guvernelor respective o propunere prin care Statele, reprezentate la conferință, își propun să studieze mijloacele pentru reorganizarea exportului produselor agricole, în scopul de a se adapta cantitățile exportate la nevoile piețelor.

Spre a ajunge să se creeze o organizație susceptibilă de un mare avânt, este necesar să se organizeze rețele de căi ferate și silozuri potrivit nevoilor țărilor. De asemenea este necesar să se stabilească o organizație financiară, care să corespundă nevoilor comerțului de cereale, în special în ce privește avansurile pe produsele agricole, precum și crearea unei organizații care să garanteze unitatea și politica vânzării fiecărei țări.

Conferința își exprimă dorința ca delegații instituțiilor de export și al instituțiilor similare din diferitele țări să se întrunească periodic pentru stabilirea legăturilor de informație.

Conferința recomandă înființarea unei organizații potrivite pentru coordonarea și centralizarea exportărilor agricole în Statele, care nu posedă atare produse.

Reprezentanții Statelor participante vor supune guvernelor propunerile lor în vederea unei acțiuni comune, care să tindă la unificarea metodelor statistice relative la exportările agricole.

Ministerul de agricultură al Poloniei ar părea cel mai indicat spre a întruni și distribui datele necesare unificării.

Primele informații vor trebui să fie trimise înainte de 1 Noembrie 1930.

Desființarea primelor acordate exportului produselor agricole.

Delegații vor propune guvernelor ca: Statele reprezentate să caute să sesizeze Societatea Națiunilor, la momentul favorabil, cu propuneri comune care să tindă la încheierea unei convenții internaționale pentru abolirea primelor directe sau indirecte acordate exportului produselor agricole.

O comisiune tehnică specială se va întruni imediat ce va fi posibil, pentru pregătirea propunerilor și elaborarea eventual a proiectului convențiunii.

Guvernul polon este rugat să strângă toate documentările necesare și să pregătească anteproiectul convențiunii, înainte de convocarea comisiunii.

O convenție internațională veterinară.

Statele participante în unanimitate declară că baza oricărei acțiuni în materie veterinară, trebuie să fie în primul rând lupta împotriva epizootiilor, ameliorarea condițiilor igienice ale creșterii vitelor.

Trebuie să se întrunească toate eforturile spre a se îndrepta această acțiune spre încheierea cât mai urgent posibilă a unei convențiuni internaționale veterinare, sub auspiciile Societății Națiunilor, și aceasta cel mai târziu până la sfârșitul anului 1931.

De pe acum trebuie să se studieze posibilitatea încheierii unor convențiuni veterinare bilaterale, fie înainte de încheierea convenției internaționale, fie pentru a o completa și adapta nevoilor speciale.

Creditul agricol intermediar.

Delegații vor supune guvernelor respective și propunerea ca:

Statele reprezentate să constituie fără întârziere, o comisiune tehnică financiară, ce se va întruni la Varșovia, înainte de 10 Noembrie 1930, pentru elaborarea proiectului prescripțiunilor uniforme asupra creditului agricol intermediar.

Tratatamentul de preferință.

Conferința a examinat apoi răspunsurile guvernelor reprezentate, la chestionarul Societății Națiunilor și a constatat că ideile conducătoare

ale răspunsurilor sunt concordante. Conferința a constatat că unele țări s'au pronunțat pentru un tratament de preferință, ce ar trebui să fie acordat de țările europene importante, în favoarea cerealelor și produselor agricole de origine europeană.

Conferința în unanimitate a adoptat acest punct de vedere.

Conferința a remarcat că tratamentul de preferință, reprezentând o derogare, la clauza „națiunii celei mai favorizate”, nu poate rămâne totdeauna principalii furnizori ai pieței deficitare europene.

Această derogare în favoarea produselor agrare europene reprezintă singurul mijloc eficace pentru ameliorarea crizei agrare.

Valoarea conferinței.

De asemeni delegații vor supune guvernelor lor propunerea: Statele participante își propun să se întrunească periodic, cel puțin odată pe an în conferință, unde să fie reprezentate, prin conducătorii politicii lor economice. Ultimele conferințe se va ține în toamna anului 1931. Recunosc necesitatea creierii unui comitet de studii economice permanent, compus din reprezentanții lor, și care va avea ca misiune să centralizeze lucrările ce interesează executarea rezoluțiilor conferinței din Varșovia și pregătirea conferințelor ulterioare. Guvernele vor desemna înainte de 1 Octombrie 1930, pe reprezentanții lor, cari se vor întruni cât mai repede posibil, și vor elabora proiectul statutului comitetului și vor proceda la punerea în executare a rezoluțiilor.

Utilitatea atitudinii uniforme în chestiunile agricole.

Delegații, în fine, vor supune guvernelor propunerea:

Guvernele recunosc utilitatea unei atitudini uniforme în chestiunile agricole ale țărilor agricole, pe terenul internațional și în special al Societății Națiunilor, precum și necesitatea de a-și comunica reciproc răspunsurile la anchetele Societății Națiunilor și ale altor organizații internaționale, în ce privește chestiunile agrare. Statele reprezentate ar trebui să coordoneze toate propunerile în materie agricolă, pentru conferința economică din Geneva, ce se va ține în cursul lunii Noembrie. Ele hotărâsc să propună Societății Națiunilor să stabilească o colaborare constantă în chestiile agricole cu Institutul internațional dela Roma și Comisia internațională de agricultură, din Paris.

Conferința hotărăște comunicarea rezoluțiilor sale Secretariatului general al Societății Națiunilor, spre a fi aduse la cunoștința statelor semnatare ale protocolului dela Geneva, din 24 Martie 1930.

Șoselele naționale

România, este astăzi străbătută de șosele, a căror lungime trece de 100 mii km.

Dacă avem în vedere marele rol pe care-l joacă șoselele în traficul național și internațional, evident că trebuie să se ia toate măsurile posibile pentru refacerea și întreținerea lor în stare bună.

Deși căile ferate au luat și iau un avânt tot mai mare, totuși șoselele au — după cum au avut și până la apariția căilor ferate — o importanță capitală. Pentru celelalte vehicule, cari în timpul din urmă s'au perfecționat considerabil, ele formează, pe uscat, singura bază de sprijin, mai sigură. Buna lor întreținere este reclamată în chip evident, de importanța lor, fiind arterele, prin cari se scurg produsele diverselor regiuni, către centrele mai importante ale țării.

În România, cele mai bune șosele se află în apus, iar cele mai rele și mai neglijate în est.

În vederea refacerii și construirii noilor șosele, s'a trimis în străinătate doi delegați, cu scopul de-a studia modul, sistemele și materialele de construcție utilizate la șosele. Din raportul depus de cei doi delegați la Ministerul de comunicație, reese în mod clar calitatea bună a materialului și durabilitatea șoselelor din Anglia, Franța, etc., unde șoselele sunt construite de 4—5 ani, fără să prezinte vreo uzură sau stricăctune.

Materialele de construcție din țările respective sunt de proveniența națională și din colonii. În acelaș raport, delegații atrage atențiunea Ministerului, că la alegerea materialului de investiție trebuie să se țină seamă de volumul circulației și de climatul țării.

În privința materialului, România dispune de însemnate cariere, în special de bazalt, granit și andezit, ca cele mai necesare.

Refacerea și construirea șoselelor fiind o lucrare care reclamă fonduri însemnate, finanțarea ei s'ar conceștona, Statul român nedispunând de capitalul necesar. Ea a fost preluată de firma Stewart, pe care și raportul delegaților o menționează ca constructoare a unei șosele din împrejurimile orașului Reading din Anglia. Lucrările acestei firme trebuiau să înceapă deja, cu refacerea șoselei care leagă Brașovul de București, ca cea mai importantă. Dar, a survenit faptul că această firmă s'a dovedit de-o necoresctitudine în ce privește executarea obligațiilor luate în contractul încheiat cu Statul român. Însă la un ultim avertisment din partea Casei Autonome a construcțiilor, delegatul firmei a declarat că va începe imediat lucrările. Începerea lor este reclamată și de împrejurările actuale, fiind o ocazie binevenită, pentru a da posibilitatea câștigării existenței unui așa de mare număr de șomeri.

Realizarea operei de refacere și construcție a șoselelor, va însemna înfăptuirea unui progres important în domeniul vieții economice. Lucru important de relevat este, că de seriozitatea finanțării ei, atârnă trăinicia și în general reușita acestei opere.

S. V.

Câteva cuvinte și despre petrol.

(După W. A. I. M. Dan Waterschoot Dan Der Graecht).

(Urmare).

Cu toate aceste dificultăți, pe cari le-am înșirat mai sus, industria petrolului a adoptat un remediu care e într'adevăr singurul serios: o reducere implacabilă a producției. Acest remediu bun însă apasă greu asupra nenumăraților mici exploatare individuali, asupra concesionarilor, a proprietarilor de redevențe și asupra mării de lucru. Dar nu pare verosimil să existe alte mijloace proprii pentru a aduce o ușurare durabilă a răului care ne-a ajuns pe toți. Dintre toate industriile minerale din Statele Unite, industria petrolului este aceea, care arată cea mai importantă augmentare a producției din ultimii ani: Augmentare de 22% în 1928 contra 15% pentru cupru, 12% pentru zinc și o medie de cca 6% pentru toate celelalte minerale.

Cauze speciale ale industriei petrolului.

Când considerăm cauzele supraproducției, cari sunt speciale ale industriei petrolului, ne găsim în față imediat cu ameliorările cari au revoluționat într'adevăr, în decursul celor zece ani din urmă, tehnica exploatării, producția și rafinaria.

Importanța expertizelor geologice, multă vreme disprețuite, este astăzi în mod general recunoscută de către toți. S'a recurs în mod repetat și foarte des la cunoștințele și experiențele geologilor, a căror valoare s'a ridicat într'un mod foarte simțitor.

Deasemenea, metodele prospecțiunii, înțelegând aci aplicarea mijloacelor geofizice, au făcut progrese importante.

În acelaș timp, tehnica forajului a făcut mulți pași înainte.

În 1908, puțul cel mai adânc dintre puțurile de petrol săpate în America nu ajungea decât la 3,700 picioare (3 picioare 281 = 1 metru). Astăzi există numeroase puțuri de petrol, cari au o adâncime de 7000 și 8000 picioare. S'a ajuns însă, în unele cazuri, chiar și la 10.000 picioare profunzime.

Rezultatele acestui fel de foraj de adâncime au depășit toate prevederile.

Acum câțiva ani puțurile cari scoteau dela 1000 la 3000 barile petrol pe zi, erau considerate ca cele mai fecunde și se numeau „gushers”. Straturile petrolifere situate adânc, cu presiunea lor gazoasă enormă și cu hullele lor în general ușoare și puțin vâscoase, alimentează astăzi

puțuri, cari produc între 10.000 și 30.000 barile petrol pe zi. Astfel de puțuri sunt la ordinea zilei.

Este adevărat, că s'a obținut la profunzimi mai mici, în mai multe rânduri, în unele părți, randamente cari egalează aceste rezultate. Așa de exemplu în bazinul Jates în Texas. Dar aceste rezultate sunt cu totul excepționale.

Posibilitatea pe care o oferă tehnica modernă de a săpa puțuri așa de adânci, precum și faptul, că rezultatele obținute au justificat pe deplin cheltuturile, au avut drept consecință o exploatare din ce în ce mai intensificată pentru găsirea depozitelor de petrol la mari adâncimi, apoi un foraj, de un număr foarte mare, aplicat pe câmpuri de petrol cu totul noi, precum și un randament considerabil, atât în California, în Oklahoma, cât și în Texas. Anumite și numeroase câmpuri de petrol abandonate au fost deasemenea redede exploatării, bineînțeles la un nivel mult mai coborât (profunzime mai mare).

Numărul puțurilor de petrol, puse în funcțiune în Statele Unite, a fost, în medie, 24,500 bucăți în decursul ultimelor decade de ani, 28% din aceste puțuri (media ultimilor 4 ani) nu produceau.

Astăzi există în Statele Unite 316,000 de puțuri de petrol cari produc.

În total, din 1859 începând, s'au săpat 763,000 puțuri de petrol.

Producțiunea mijlocie, de sondă, nu este de prezent decât de 8 barile petrol pe zi. Mai mult decât jumătate din producția totală a Statelor Unite este furnizată de cele 6000 sonde aplicate în ultimul timp; cealaltă jumătate a producției este furnizată de celelalte 300.000 puțuri din vreme mai veche (având unele chiar o existență de 40 ani), cu medie de 4¹/₂ barile petrol de sondă pe zi.

Datele de mai sus demonstrează într'un mod cu totul evident, care este influența, pe care au exercitat-o noile invenții și progrese ale tehnicii în materie de extracție a petrolului.

(Continuare în numărul viitor).

CRONICA.

Orele de casă la banca „Albina” Sibiu au fost fixate, cu începere dela 15 crt., precum urmează: dela 8—12¹/₂ înainte de masă și dela 3¹/₂—4¹/₂ după masă, cu excepția zilei de Sâmbătă, când după masă birourile sunt închise.

Congresul regional al contabililor și funcționarilor cooperatori din Ardeal s'a ținut la 7 crt. în Cluj, cu participarea unui număr însemnat de cooperatori.

S'a aprobat următoarea moțiune:

Contabilii și funcționarii cooperatori din Ardeal, întruniți în congres regional la Cluj, împreună cu conducătorii unității cooperative, examinând situația personalului tehnic din cooperație și cele două anteproiecte de lege prin care se propune spre soluționare organizarea corpului acestor funcționari și ai Cassei generale de pensii, credit și ajutor mutual, hotărâse:

1. Organizarea unui corp general al tuturor contabililor și funcționarilor cooperatori cu secțiuni pe județe în baza principiilor cuprinse în anteproiectul respectiv.

2. Organizarea unei Casse generale de pensii, credit și ajutor mutual, care va funcționa pe lângă corpul central în baza normelor cuprinse în anteproiectul menționat.

3. Solicită sprijinul Oficiului național al cooperației pentru realizarea legală a acestor două organizații profesionale.

4. Desemnarea referenților pentru congresul general și întocmirea ordinii de zi a acestui congres, rămân în sarcina conducerii centrale a corpului.

Plata impozitelor cu efecte de stat. Conform unui ordin circular al Ministerului de finanțe către administrațiile financiare, impozitele pot fi plătite în viitor și cu cupoane exigibile și cu efecte de stat (titluri de rentă) eșite la sorși.

*

Numere indice. În August 1930, s'au scumpit față de August 1916: alimentele de 54.87 ori; îmbrăcămintea de 71.33 ori și diversele de 54.44 ori.

Media prețului tuturor mărfurilor a fost în August 1930 de 34.41 ori mai mare decât prețul din August 1916.

Depozitul mașinilor de scris
„REMINGTON“
„DACIA TRAIANĂ“, SIBIU.

Tot aici se mai află:

Scala despre timbrele de 0.132% și de imp. proporțional de 1.32%. Prețul Lei 20.—

„Economul“

institut de credit și economii, societate anonimă, Cluj.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai băncii „Economul“, institut de credit și economii, societate anonimă în Cluj, sunt convocați, în conformitate cu art. 17 din statute, la

Adunarea generală extraordinară

pe ziua de 7 Octombrie 1930, ora 10 a. m., în localul băncii din Cluj, Calea Regele Ferdinand 26, la ordinea zile fiind:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare;
2. Raportul Consiliului de Administrație asupra emisiunii VII;
3. Modificarea art. 7, 21, 32, 41 și 42 din statute.

Domnii acționari, cari doresc să participe la adunarea generală extraordinară, sunt rugați, să-și depună acțiunile împreună cu plenipotențele, cu 3 zile înainte de adunarea generală extraordinară, la Cassa institutului, sau la oricare institut membru la „Solidaritatea“, sau la „Banca Românească și sucursalele ei, precum și la capiflurile bisericesti.

Cluj, la 2 Septembrie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.